

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 171 (1921) ♦ Вівторок, 8 вересня 1998 року ♦ Ціна договірна

МВФ: ГРОШЕЙ НАДАЄМО МАЛО, АЛЕ ПІДТРИМУЄМО

Міжнародний валютний фонд минулої п'ятниці схвалив надання Україні кредиту за програмою розширеного фінансування обсягом 2,226 мільярда доларів розширеного фінансування. З них 257 мільйонів вирішено переказати негайно. Надання подальшого траншу кредиту, заявив глава МВФ, залежатиме від дій уряду щодо реалізації планів реформ. І зазначив: у майбутньому Україна відчуватиме тиск МВФ на курс власної валюти і валютні резерви.

Отож, гроші випросили. Це насамперед допоможе пом'якшити наслідки розширення валютного коридору. Правда, хоч би як утримували гривню за хвіст, проте девальвація її йде куди швидше, ніж це обіцяли банкіри та чиновники, а з п'ятого вересня уряд встановив нові параметри валютного коридору 2,5—3,5 гривні до одного долара.

(Закінчення на 6-й стор.).

На фінансову кризу відповіли жорсткістю

Ситуацію в фінансово-бюджетній системі України та антикризові заходи розглянуто на нараді голів комітетів та керівників депутатських фракцій у Голови Верховної Ради України за участю Прем'єр-міністра України. Розроблені антикризові заходи передбачають негайні спільні зусилля уряду і Нацбанку, а також допомогу парламенту в прийнятті першочергових законопроектів. За словами голови Національного банку Віктора Ющенка, ці заходи будуть надзвичайно жорсткі. Щоб зупинити девальвацію гривні, зокрема, передбачено здійснювати всі фінансові операції через біржу, ввести обов'язковий 50-відсотковий продаж валюти від виручки за експорт, дозволити обмінним пунктам відхилення від офіційного курсу долара на рівні не більш як 5 відсотків, заборонити комерційним банкам видавати валютні кредити, збільшити обов'язкові резерви комерційних банків з 15 до 16 відсотків, зняти з банків облік готівкових коштів та ОВДП. Із доповідями також виступили віце-прем'єр-міністр України Сергій Тигипко та міністр фінансів Ігор Мітюков. Вироблені спільні пропозиції буде винесено на розгляд депутатського корпусу сьогодні.

День відкритого листа

До зустрічі, кримчани!

2 жовтня цього року в Сімферополі в приміщенні Верховної Ради Криму об 11-й годині «Голос України» проведиме черговий день відкритого листа за участю Голови Верховної Ради Криму Леоніда Грача та голови Кабміну Сергія Кушніра, а також членів уряду і депутатів Верховної Ради України. Свої думки, пропозиції, зауваження щодо проблем мешканців півострова просимо надсилати в редакцію «Голосу України» і власному кореспондентові газети Віктору Хоменку за адресою: Сімферополь, вул. Київська, 137, а/с № 30.

Телефон 22-33-23.

Чекаємо листів, дзвінків і до зустрічі!

Врожай-98

Час сіяти озимі

В Україні вже посіяно 9% озимих на площі 834 тис. га, повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» в Міністерстві агропромислового комплексу.

Сівбу озимих на зерно здійснено на площі 645 тис. га із запланованих 8,098 млн. га. Всього ґрунт під озимі підготовлено на площі 6,534 млн. га або 74% від плану.

Зернові та зернобобові культури (без кукурудзи) обмолочено на площі 9,928 млн. га із 10,603 млн. га запланованих до збирання.

Усього намолочено 22,719 млн. тонн зернових і зернобобових за середньої врожайності 22,9 центнера з гектара.

На силос і зелений корм кукурудзи зібрано з площі 1248 тис. га, що становить 55% від плану. Силосу отримано 10,055 млн. тонн, зеленої маси — 13,504 млн. тонн.

"Кінець світу" стався вчора, або У Могилеві-Подільському знайдено "ліки" проти кризи в аграрному секторі

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Спочатку, як і заведено в нашому житті, була скарга — на кількох сторінках з десятком підписів. Ішлося у ній про порушення, як колись любила казати, норм когоспної демократії.

Наприклад, районний керівник привіз у господарство свою «кадру», а саме Анатолія Сташнюка, але замість того, щоб зібрати збори й на них вирішити кадрові питання, нахабно забрав

у справжнього голови печатку, передав своєму ставленикові й скомандував: керуй!

(Закінчення на 5-й стор.).

Дякуємо, хлопці, за красиву гру і перемоги!

Національна і молодіжна збірні України з перемог над командами Росії стартували у груповому відбірковому турнірі чемпіонату Європи-2000.

(Закінчення читайте на 8-й стор.).

На знімку: в атаці Сергій Ребров.

Фото Юрія ВЕНГЕРША.

Загинув ще один журналіст

У Черкасах у лікарні помер кореспондент обласної газети «Факти» Микола Ракшанов, якого жорстоко побили невідомі. Залишилися в горі мати, дружина, неповнолітній син.

Микола Ракшанов вів у газеті кримінальну хроніку, виступав з матеріалами правоохоронної тематики.

Смерть 38-річного журналіста сколихнула громадськість області. Колеги загального вимагають від влади провести розслідування причин його смерті.

○ Майже 100 експонатів, серед яких пасажирсько-транспортний літак Ан-74 ТК-200, представила Україна на міжнародному авіакоsmічному салоні Farnborough-98 (Великобританія), що розпочав свою роботу учора.

○ Під час виконання ремонтних робіт на шахті «Кондратівка» ВО «Артемвугілля» (Донецька область) загинув гірник, котрий впав з 25-метрової висоти.

○ Три особи загинули в автокатастрофі на трасі Харків—Київ поблизу Ладизина (Полтавська область).

P.S.

У номер

Лідери групуються і підписують меморандум

Президент України Леонід Кучма провів зустріч із групою лідерів політичних партій України на їх прохання. Як повідомляв ДІНАУ прес-служба глави держави, під час зустрічі було обговорено економічні і політичні ситуації в Україні, зокрема питання, пов'язані з фінансовою кризою і початком роботи сесії Верховної Ради.

Партійні лідери висловили підтримку діям Президента України щодо продовження реформ, стабілізації економічної ситуації, недопущення обвалу національної валюти, засудили ті сили в парламенті, які замість конструктивної роботи нагітають пристрасті, закликають до відставки уряду.

Лідери партій підписали Меморандум політичних партій стосовно ситуації в Україні.

Великий шовковий шлях відновити!

В Баку вчора і сьогодні відбудеться міжнародна конференція з відновлення Великого шовкового шляху (ТРАССЕКА-98), в рамках якої буде підписано основні угоди по євразійському транспортному коридору «Європа-Кавказ-Азія». В саміт бере участь Президент України Леонід Кучма, передає агентство ДІНА.

У конференції «Великий шовковий шлях» беруть участь представники 30 країн світу і 12 міжнародних організацій, глави держав і урядів СНД і Європи.

Як повідомили в адміністрації Президента Азербайджану Гейдара Алієва, сьогодні глави делегацій підписуватимуть угоду «Про транзитний коридор «Азія—Кавказ—Європа», а також 4 додаткові технічні документи.

Вперше з часу конфлікту в Нагірному Карабаху Азербайджан відвідає один з керівників Вірменії — Прем'єр-міністр Армен Дарбінян. Нині в Баку проходить нарада експертів країн-учасниць проекту «ТРАССЕКА». У зв'язку з проведенням конференції в Баку буде вжито безпрецедентних заходів безпеки, повідомляє прес-центр саміту. В оргкомітет конференції за акредитацією звернулися понад 200 журналістів.

Рух називає кандидата

Минулої суботи на засіданні Центрального проводу Народного руху України було розглянуто питання скликання чергового з'їзду НРУ та участі в майбутніх президентських виборах. Як повідомив «Рух-прес», провід вирішив провести наступний, дев'ятий, з'їзд партії 5—6 грудня цього року. Ухвалено також і кандидатуру Руху на посаду Президента України, котру буде подано на розгляд з'їзду і запропоновано для узгодження з іншими національно-демократичними силами. Цього разу більшість проводу забачала бачити майбутнім главою держави голову секретаріату партії Богдана Бойка, який до обрання народним депутатом України керував Тернопільською областю.

Постанова Верховної Ради України

Про висвітлення роботи другої сесії Верховної Ради України чотирнадцятого скликання в засобах масової інформації

Відповідно до вимог статті 84 Конституції України, статті 9 Закону України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні за засобами масової інформації, з метою забезпечення потреб суспільства в об'єктивній і оперативній інформації про діяльність парламенту Верховна Рада України постановляє:

1. Кабінету міністрів України, Державному комітету телебачення і радіомовлення України забезпечити своєчасне фінансування (в межах коштів, передбачених Законом України «Про Державний бюджет України на 1998 рік»), підготовку та вихід в ефір тематичних програм і передач про діяльність Верховної Ради України в порядку та обсягах, визначених цією Постановою.

2. Національній телекомпанії України за участю Прес-служби Секретаріату Верховної Ради України:

забезпечити випуски інформаційних щоденників пленарних засідань Верховної Ради України;

у дні пленарних засідань Верховної Ради України транслювати в пряму ефір на каналі телемовлення УТ-1 часовому проміжку з 19:01 до 23:01 години передачу «Парламентська трибуна» тривалістю одна година ефірного часу за участю представників депутатських фракцій парламенту та позарядових депутатів (на рівнопропорційній основі);

щосуботи здійснювати випуск у пряму ефір в часовому проміжку з 9:01 до 17:01 години 45-хвилинної телепрограми «Парламентський вісник» за участю представників комітетів Верховної Ради України.

3. Національній радіокомпанії України за участю Прес-служби Секретаріату Верховної Ради України:

здійснювати по першій програмі радіо та проводової радіотрансляційної мережі щоденну пряму трансляцію пленарних засідань Верховної Ради України, за винятком розгляду законопроектів у другому та третьому читаннях (якщо це не передбачено окремим рішенням Верховної Ради України);

щотижня здійснювати в часовому проміжку з 19:01 до 22:01 години радіотрансляцію 45-хвилинних тематичних програм і передач за участю представників депутатських фракцій парламенту і позарядових депутатів (на рівнопропорційній основі) та комітетів

Верховної Ради України.

4. Національній телекомпанії України та Національній радіокомпанії України врахувати можливість внесення змін до порядку висвітлення роботи другої сесії Верховної Ради України щодо обсягу та тематики теле- і радіопередач в окремий дії згідно з окремим рішенням Верховної Ради України (відповідно до статті 9 Закону України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні за засобами масової інформації» в межах трьох відсотків від річного обсягу ефірного часу загальнодержавного каналу, на якому здійснюється мовлення).

5. Державному комітету телебачення і радіомовлення України, Національній раді України з питань телебачення і радіомовлення забезпечити контроль за виконанням цієї Постанови в частині підготовки та трансляції у визначений час тематичних програм і передач про діяльність другої сесії Верховної Ради України на каналах Національної телекомпанії України та Національної радіокомпанії України відповідно до законів України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні за засобами масової інформації» та «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення».

6. Прес-службі Секретаріату Верховної Ради України:

здійснювати організацію та підготовку тематичних програм і телепередач, передбачених цією Постановою; забезпечувати представництво в них народних депутатів України в обумовленому порядку;

брати участь у формуванні тематичних програм і телепередач за участю народних депутатів України з урахуванням рекомендацій і пропозицій депутатських фракцій та комітетів Верховної Ради України;

забезпечити всебічне, оперативне та об'єктивне інформування національних та зарубіжних засобів масової інформації про роботу Верховної Ради України, а також, спільно з відповідними службами Верховної Ради України, завчасне інформування про заходи депутатських фракцій, про порядок роботи комітетів Верховної Ради України та завчасне поширення матеріалів і документів, що опрацьовуються у Верховній

Раді України, по каналах електронного зв'язку;

забезпечити організацію та проведення прес-конференцій депутатських фракцій і комітетів Верховної Ради України, окремих народних депутатів України згідно з поданнями керівників керівників фракцій та голів комітетів з подальшим поширенням для засобів масової інформації прес-релізів про ці прес-конференції (з використанням каналів електронного зв'язку).

7. Редакційній колегії газети Верховної Ради України «Голос України»:

забезпечити оперативне висвітлення пленарних засідань Верховної Ради України, діяльності депутатських фракцій і комітетів Верховної Ради України, народних депутатів України, а також, за сприяння Прес-служби Секретаріату Верховної Ради України, інформування громадськості про законопроектний процес та парламентські заходи;

до 1 жовтня 1998 року подати на розгляд Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації пропозиції щодо квот, порядку та форм висвітлення в газеті діяльності депутатських фракцій і комітетів Верховної Ради України, народних депутатів України;

до 1 жовтня 1998 року подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про формування редакційної ради газети з чотирьох представників депутатських фракцій парламенту.

8. Секретаріату Верховної Ради України, Управлінню справами Верховної Ради України спільно з Комітетом Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації завершити створення та забезпечити умови для введення в дію телерадіостудії Верховної Ради України.

9. Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації підготувати та внести на розгляд Верховної Ради України проект Положення про телерадіостудію Верховної Ради України.

10. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації.

Голова Верховної Ради України

О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ, 1 вересня 1998 року.

№ 72-ХІV.

«Об'єктивність понад усе»

Як повідомлялося в попередньому номері «ГУ», наприкінці минулого тижня відбулася неформальна зустріч Голови Верховної Ради Олександра Ткаченка з представниками «четвертої влади».

Олександр Миколайович попросив журналістів зважено і відповідально ставитися до власної творчості, адже в засобах масової інформації часто з'являються коментарі, «не завжди корисні для нашої держави». Особливо шкідливі «не завжди об'єктивна оцінка подій» для народних обранців: преса справляє вплив на психологію сесійного залу. Законірно. За власними спостереженнями, депутати справді активно цікавляться друкованим словом.

Усі, в тому числі й журналісти, підкреслили главу парламенту, повинні зробити серйозні уроки з минулого, бо сім останніх років позначилися напруженням між гілками влади, яке, звісно, нічого доброго не дало ні законодавцям, ні виконавцям. Так більше бути не може: «Розумна людина з друга робить брата, а з ворога — друга».

Позаяк нині вже здійснено перші кроки друзів — парламенту, Президента й уряду — в напрямі до співпраці, було б дуже бажано, порадив Олександр Миколайович, «не шукати гострих кутів» між владами, а «більш глобально і відповідально підходити до підготовки

матеріалів, особливо, що стосуються взаємодійних гілок влади».

Не повинні журналісти й гнатися за «смаженими фактами». Ще в самому парламенті після канікул не розбіралися, що до чого, а вже дехто вимагає відставки уряду, ім'я Президента. В унісон з нетерпеливими представниками першої влади не розбіралися в ситуації і представники «четвертої». Заскрипіли перами: відставка, ім'я Президента. Зрозуміло, що така тенденційність і не об'єктивність не виведе Україну з кризи, нічого, крім зайвого «збурення народу», не принесе.

Одне слово, «об'єктивність понад усе».

Олександр Ткаченко повідомив присутніх, що при Верховній Раді буде створено власну телерадіокомпанію: для ефективного висвітлення роботи парламенту. Ця добра новина швидко припала до душі більшості присутніх: наразі буде противага «доброзичливим» до Верховної Ради «д діям».

Крім порад, Голова Верховної Ради поділився кореспондентами законодавчими планами і власними поглядами на економічні та політичні проблеми. За прогнозом О. Ткаченка, на другій сесії парламент повинен прийняти 250—270 законодавчих актів.

Основну увагу, підкреслив Олександр Миколайович, буде сконцентровано на розгляді економічних питань. Насамперед «парламент розгляне пропозиції уряду зі стабілізації гривні, держбюджет і програму діяльності уряду на наступний рік». Депутати також мають наміри взяти участь у розробці Національної програми відродження України на 7—10 років».

«Є надія», — поділився Голова ВР, — що Кабінет міністрів до 10 вересня подасть до парламенту проект держбюджету—99. В такому разі після розгляду в профільній комітеті проект внісуть на засідання парламенту не пізніше 10—15 жовтня. На думку О. Ткаченка, це дасть змогу своєчасно прийняти держбюджет і «не допустити помилку, допущених з вини деяких міністрів під час формування держбюджету на поточний рік».

— Парламент після канікул прийшов з однією метою — працювати, працювати, працювати об'єктивно. Безвіжких положень у будь-якій ситуації не буває, — підкреслив Олександр Миколайович.

Відповідно, представники преси

повинні також мати одну мету — писати, писати, писати об'єктивно. Насамперед на об'єктивність — парламентарії й журналісти заслуговують 44 економічні укази Президента».

— Це право Президента — скористатися перехідними положеннями Конституції і заповнити законодавчий вакуум, — переконаний Олександр Ткаченко. За його словами, є доможелість між Президентом, Прем'єром і самим Головою Верховної Ради: якщо укази виявляються економічно неефективними, їх буде відкликано. Верховна Рада прийме закон, який «відкликатиме дію указу». Одне слово, підстав для хвилювання, тим більше, для ажіотажу доволі чоткі президентських документів немає. Головне, щоб ми об'єдналися розумом, а потім розглядали свої політичні точки зору».

Добре й те, що ми не моделюємо Росію, а йдемо своїм шляхом, вважає Олександр Миколайович. Це свідчить про нашу самостійну політику. Хоча з чотирьох керівників Верховної Ради і надалі буде суворий контроль за кроками Кабінету міністрів у подоланні фінансової кризи, яка є «в'язем тимчасовим».

— Немає такої влади, де б я не працював, — пожурив Олександр Ткаченко. І навіть провів паралелі між собою і президентом Франції Жаком Шираком, якого приймав перед зустріччю з журналістами.

Очевидно, багатий досвід позначився на переконаності Голови Верховної Ради: він висловився за необхідність внесення коректив до курсу економічних реформ. «Сьо-

годні вивести економіку з кризи можна не тим шляхом, яким ми йдемо, хоча в реформах багато щинного. Ми повинні скоригувати цей шлях. Ми не міняємо, а коригуємо курс реформ».

Висловлюючи власну точку зору і точку зору Селянської партії (до речі, Олександр Миколайович зізнався, що «незаангажований як керівник партії», «має час на роботу», «партійними справами займається тоді, коли його запрошують»). О. Ткаченко наголосив: держава має визначити пріоритети, в яких «чітко буде зазначено рівень державності», від чого «залежить стабільність економічного і соціального розвитку». «Банківська система повинна бути керованою».

А тепер про деякі політичні проблеми. Олександр Миколайович вважає, що парламентська більшість буде сформована остаточно тільки після виборів Президента восени наступного року: на нинішній сесії вона це буде «чисто ситуативно».

Не приховував О. Ткаченко від журналістів і можливості сформування двох фракцій на базі «Піскового центру»: «Селянська партія повинна мати свій голос, представляти селян, а не бути підручником, як дехто це розуміє». Утім, це питання розглядатиметься на пленумі Селянської партії: як він вирішиться, так і буде.

На завершення зустрічі Олександр Миколайович повідомив, що з радістю зустрічатиметься з журналістами в безпосередній, неформальній обстановці.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Про зміни, внесені до держбюджету указом Президента

Доповідь Юлії Тимошенко, голови Комітету ВР з питань бюджету, на пленарному засіданні 2.09.1998 р.

Шановні колеги!

Більшість з нас ще кілька днів тому були в своїх округах. Ми бачили на власні очі трагедію життя в регіонах, яке не розцінюване столичними парламентами та резиденціями. Ми спілкувалися з батьками, які не можуть гідно одягнути дітей до школи, з вчителями, які боюються дати вересня через невплати зарплат та аварійний стан шкіл. А коли ми приїхали до Києва, то вже застали і столицю в жорсткої фінансовій кризі, яка загрожувала перейти в крах політичний та соціальний.

На цьому тлі Указ Президента «Про скорочення витраток Державного бюджету України на 1998 рік» від 8 серпня як дзвін на сполох, який віщує ще більшу бідність. Цим указом знищено всі кошти, які були передбачені Законом про бюджет країни на поліпшення життя людей та розбудову нашої держави.

Цей указ по суті справу «явочним порядком» навізав країні нову, необробитовану та руйнівну версію бюджету. Він став кульмінацією цілої низки тяжких порушень законодавства України, які з надзвичайною легкістю дозволяло собі глава держави практично з моменту свого вступу на цю посаду.

Окрім того, указ свідчить не лише про юридичну безграмотність як про нехтування Президентом закону, а й про політичні та моральні вади «підписанта», які не сумісні з посадою Президента.

Серед вас, колеги, наскільки я пам'ятаю, чимало медиків. Вони знають, що у випадку смертельного ураження лікарів, щоб пом'якшити удар родичам потерпілого, кажуть: «Рана не сумісна з життям пацієнта». Я, щоб пом'якшити горе президентської адміністрації, яка готувала для свого шефа цей указ, скажу: «Указ не сумісний з політичним життям Президента!». Не буду голословний.

Президент брутально порушив статтю 85 Конституції, в якій передбачено, що затвердження державного бюджету та внесення змін до нього належать виключно до компетенції Верховної Ради. А також порушив статті 92 та 95, де передбачено, що такі зміни державного бюджету встановлюються виключно законами України. Також порушено статті 8 та 106 Конституції, які констатують, що саме повинні регулювати укази Президента.

Президент також порушив статтю 19 Конституції, якою передбачено, що діяльність самого Президента здійснюється лише в межах та у спосіб, які передбачені Конституцією та законами України.

У зв'язку з цим виникли шлий ряд припущень. Можливо, Президент просто забув, що існують Конституція та Верховна Рада, і вирішив сам зробити новий бюджет України. Але таке безпартійство неможливо з повною амнезією, що не дозволяє виконувати обов'язки глави держави за станом здоров'я. Але оскільки адміністрація Президента каже, що зі здоров'ям у Президента все гаразд, відкинемо цю версію.

Тоді можна припустити, що Президент просто пліве, вибачте, нехтує Конституцію України, що є правовим порушенням, не сумісним з його посадою. Окрім того Президент пліве, перепрошую, нехтує Верховною Радою, з якою він повинен взаємодіяти як з гілкою нашої політичної системи, і це також є брутальним політичним порушенням. А до того ж, Президент пліве, даруйте, нехтує людьми, які його обрали, що є моральним злочинком.

Давайте на мить обливиємо юридичний бік справи — тут порушення також мірою очевидні, що й додати, власне кажучи, нічого, і подивимось, що ж таки скоротив у видатках Президент.

Особливо удару зазнали такі статті, як «Охорона здоров'я» — майже 25 відсотків, при цьому на придбання медикаментів — на 26,5%, а продуктів харчування для лікарів — на 26,9%. І це в той час, коли люди вмирають не від невиліковних хвороб, а через медичний недолад. Коли епідемії екзотичних хвороб в Україні стають гризною реальністю, він скорочує витрати на санітарно-епідеміологічні роботи на 31,5 відсотка.

З високим трибуна Президент втіває діти та учнів з початком навчального року, водночас скорочує витрати на дошкільну освіту на 20 відсотків і на загальну середню — на 27,5%, тоді як переважний

більшість вчителів не виплачено заробітну плату за 11–12 місяців. Годі казати про інвалідів, соціальний захист яких згідно з указом скорочено на 18 відсотків!

Кошти на мистецтво скорочено на 36,74%, на культуру — на 44,47%, кінематограф — на 45,87%, книговидавництво — на 71,38%.

Особливо цинічним бачиться скорочення Президентом України Леонідом Кучмою на 73 відсотки коштів на покращення грошових заощаджень громадян, з яких ми знаємо, що кошти, що сплачуються громадянам, які досягли 80 років, — 40 з лишком гривень та 150 гривень так званих «гробових». До речі, виконана ця позиція лише на 0,5 відсотка за 7 місяців.

Давайте подивимось на підтримку цього порушення. Коли секвеструють ліки та оздоровлення людей — це означає, що «секвеструють» сам народ, скорочують його клькість, руйнують його якісно. Я не кажу вже про «секвестрування» здоров'я, культури, освіченості нашої нації.

Можже статися, що в наступному указі вже просто з'явиться завізавка про збройну «зачистку» населених пунктів у зв'язку з труднощами бюджету, оскільки від побіжного до прямого знищення народу одні, часто зовсім непомітний, крок. І цей крок може бути зроблено за умов нашого байдужого або безцінного мовчання.

Скорочують же, що не можна. Президент зберігає і збільшує те, що, на його думку, можна. Незмінною залишається стаття 23 «Обслуговування державного боргу» (те, що ще більше зобов'язувало народ, неважливо). Головне, щоб не постраждали зарубіжні друзі з числа міжнародних фінансових спекулянтів облігаційми зовнішньої державної позики.

Тобто по суті Президент за рахунок бюджету країни, за рахунок життєвого рівня та здоров'я її населення намагався записати через дужку фінансову пожежу, яку розпалити власноруч своїм попереднім указом з «овізації» всієї країни.

Твердо рукою збережено (можливо, навіть з невеликим перевищенням) платню чиновникам держуправління — суми, затверджені законом про бюджет на 1998 рік.

Мимоволі виникає питання: можливо, крім публічної, ритуальної, а тому і зовсім необов'язкової присяги Президента своєю народами була ще інша?

Можливо, мала місце заручка, у цьому випадку вона обов'язково присяга на вірність міжнародним фінансовим спекулянтам? Можливо, була окрема, «закрита», так би мовити «для службового користування», присяга чиновникам держпарату, безсмертній номенклатурі з вулиці Банкової? Судачи з указу — так! А можливо, були ще й інші присяги?

Сміливо скорочують бюджет у всьому, що хоч якось могло б полегшити життя простого народу, Президент також сміливо його наорочував там, де мова йшла про сите, гарне та безпечне життя «вибраних» (якби рід, ним самим).

Вінші судові інстанції? Авжеж! Треба додати 5 мільйонів гривень, порівняно з проектом Кабінету міністрів. Адже молодші товариші не розуміють, що Верховний та Конституційний суди за умов порядного фінансування будуть вірними опорами влади та режиму.

Закордонні відрядження? Додати майже 2,5 мільйона гривень, порівняно з проектом! Хіба можна позбутися київських доріжків від літаків, зарубіжних резиденцій тощо?

Шановні колеги! Указ Президента від 8 серпня, немее детектор неправди, виявив усі очевидні та приховані пріоритети, думки та прагнення Президента і його оточення.

Погодитися з ними — означає дискредитувати Верховну Раду і дати «добро» на знищення своїх виборців. Тому я так максималіно локанічно означала наш, як мені видється, вибір: або він — наш Президент. Або Україна!

Скажу вам відверто. Мені і психологічно, і морально бридка конфронтація з будь-ким У нас був шанс асоціації безконфліктного, плідного співробітництва з Президентом, спільної праці над тими законами, без яких сьогодні задихається

країна — перш за все над новими Податковим та Соціальним кодексами.

Але цього не сталося з нашої вини. Виходячи з указу, Президент остаточно прийняв стратегію знищення народу, ігнорування законів, приниження парламенту. З цим неможливо змириться або погодитися. Хіба що піддатися в адміністрації Президента примусовій операції з секвестрування власної совісті, честі та відповідальності перед виборцями.

Зараз я звертаюсь до лівої частини Верховної Ради. Адже саме ви ввасили надію у виборців щодо збільшення асигнувань, наприклад, на медичну та народну освіту, на збереження заощаджень громадян, а не на їхнє падіння. Станьте на захист людей і не дозволяйте Президентіві застосовувати цей указ у реальному житті!

Сьогодні я звертаюсь до Народного руху України. Хіба для цього ви боролися за незалежність, щоб одним указом було фактично знищено українську культуру — мінус оразу 44,5 відсотка; український, світовий слави кінематограф — мінус 45,87 відсотка; викреслено з пам'яті жертви політичних репресій — мінус 100 відсотків засобів на уцінення їхньої пам'яті. Народний рух України, давайте не допустимо дискредитації цієї незалежності України!

А чи погодяться аграрії з перспективою наступних живих косами й серпами, бо на ше й так катастрофічно відстає від світових стандартів сільське господарство не доотримав у свій бюджет 48,4%. Саме таке скорочення провів Президент своїм указом і ще й зобов'язав повернути борги за 4 попередні роки у розмірі 280 мільйонів гривень. І коли за подвійну вартість в культурі знімають артефакти і на їх придбання спрямовуються сотні мільйонів доларів, засоби на розвиток власної сільськогосподарської України скорочуються на 44,5%. За 9 мільйонів доларів — а саме стільки залишилися аграріям на розробку нових сільськогосподарських технологій — ніхто в світі не підіймає машинобудівну галузь. І це все накові Президент, який свого часу сказав землякам: «Бруд — це в політиці, а у нас — земля».

Шановні члени Фракції зєлених України, ми мінус 42,5 відсотка від ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи витрат на охорону доквіля на 37,6 відсотка достатньо переконливі для вас...

Втім, ледве спитати, а чи є у нашої заліх чота б одна фракція, хоча б один депутат, який виступив би захисником комплексних заходів із знищення країни та її народу, які пропонуються Указом Президента № 860 від 8 серпня.

Водночас Президент без жодних докорів сумління спожив за 7 місяців 1,5 мільярда гривень на утримання державного апарату, на 203 відсотки від плану здійснює витрати по резервному фонду Кабінету міністрів на суму 132 мільйонів гривень. Тим часом програма капітального будівництва у нас виконана на 355 відсотків від плану семи місій за умов, що скорочується на 80–100 відсотків все житлове будівництво в аграрному секторі, а також для деяких категорій військовослужбовців та чорнобильців.

Немає жодних сумнівів, що Президент, який створив Указ № 860 від 8 серпня — свій злочин, передбачений частинною 2 статті 166 Кримінального кодексу України. Це означає, що Верховна Рада зобов'язана відповідно до Конституції України порушити процедуру імпичменту Президенту Леоніду Кучми.

Тому прошу згідно з порядком денним поставити це питання на поіменне голосування. Але який пропозиція не буде підтримана Верховною Радою, прошу поставити на голосування питання про створення нами, народними обранцями, ініціативної групи з проведення референдуму за народною ініціативою про припинення повноважень Президента України Леоніда Кучми.

Там'ятаймо, що ми можемо бути або першою Верховною Радою відродження України, або останньою, яка підтримала руйнування і знищення своєї рідної країни! Будьмо ж гідні довіри, яку нам виявили люди!

ВІД РЕДАКЦІЇ: Обливиємо певні публіцистичні емоції. Зокрема, слова про злочин тощо. Бо злочин чи ні — то судо визначає. Зрозумімо й те, що секвестр бюджету мусив відбуватися — бо бракує коштів у державній казни. Але спитаймо-таки: в ім'я чого відбувся секвестр, чому саме в таких розмірах? Чи привела до необхідності різати й без того вичерпаний бюджет? Те, що сталося, досі не мало прецеденту в історії незалежної України. А які ж ловкі були передвиборні обіцянки у 1994-му...

Як справи, колеги!

Постраждали за... честь Президента

Давно відомо: журналістика — небезпечна професія. Варто лише згадати, скільки загинуло колег. Однак, на відміну від кілерів, влада їй витонченіше. Вона «вистрілює» цілі колективи газет. Лише за короткий час припинили існування — не зі своєї волі, а «Правда України» та «Всеукраїнське ведемо». Першу закрили за наказом міністра інформації Зіновія Кулика, другу «здушили» фінансово за рішенням арбітражного суду.

Можливо, ледо і призвав, тому нагадаємо: обидва видання були у жорсткій опозиції до влади, зокрема до Президента. Усі спроби поновити вихід у світ цих видань розбилися об незворушність чиновників від преси. Щоправда, думалося: вибори закінчилися, закінчиться і «терор» щодо засобів масової інформації. Однак наступ на свободу слова триває. Як відомо, рішенням суду «Києвське ведемо» оштрафовано на 5 мільйонів гривень за низку критичних публікацій щодо міністра внутрішніх справ. Безперечно, якщо публікація містить неперевірені, недостовірні факти, гадати, чомуна вибачитися і поменити покарання. Але ж не на таку смі! Такий розмір «відшкодування», скоріше, свідчить про розправу над газетою, над колективом журналістів. Варто зазначити, що «Києвське ведемо» також не відзначає лояльність до нинішньої влади. Отож не дивно, що днями до редакції завітало судукованіх, аби описати майно для відшкодування стягнення, попри те, що судові рішення журналісти оскаржували у Верховному суді.

А нещодавно за позовом глави адміністрації Президента Євгена Кушнарєва програна судовий процес газети «Дзень» лише за те, що, цитуючи високостановленого чиновника, приборала сполучник (хоча зауважимо: позов був до самого Кушнарєва від партії «Громада», а «Дзень» і чимало інших ЗМІ, лише цитував його висловлювання).

Проте смирятися не хочеться, бо нині у «Вісник» за гетьярями вступила прокуратура. Кримінальна справа порушена за фактом публікації у газеті «Ми» статті народного депутата Сергія Головатого «У відповідь кілеру». Не буду переповідати сплеск емоцій відомого політика, який вважає, що замахи на життя, побиття членів правозахисної організації «Ми» скоєно за жорсткої опозиції до нинішньої влади на замовлення найбільшого оточення Президента. Проте у статті не називається жодне конкретне прізвище, а тому важко сказати, кого мав на увазі Сергій Головатий. Окрім того, склалося враження, що народний обранець у такий спосіб пробував відстояти своє право на депутатський мандат, який хочуть у нього відібрати. І все ж... Карну справу порушили за фактом публікації.

Про те, що влада кинула на «Вісник» з невідконтрольними виданнями органи прокуратури, засвідчили звернення творчого колективу «Дніпровської правди» до колег-журналістів, правозахисних органів, політичних партій, громадських організацій. У ньому, зокрема, сказано, що 29 серпня була порушена процедура кримінального справу за ст. 125 ч.2 «Наклеп» і ст. 126 «Образ» Кримінального кодексу України за фактом публікації у цій газеті.

Що ж викликало гнів працівників прокуратури? Як стверджували у зверненні, стаття «Кримський серіал», або Портрет Президента в інтер'єрі...», де йшлося, зокрема, про святкування 60-річчя Леоніда Кучми.

Колеги стверджують, що автор публікації, член Спілки журналістів Андрій Яценюк, цитуючи витяги з газети «Независимост» за 22–23 листопада 1997 року, російської «Независимой газети» за 12 серпня 1998 року, книжки колишнього шефа охорони президента Росії генерала Олександра Коржакова «Борис Ельцин: от расказа до заката» висловили здивування щодо шукочої інформації: «Якщо це неправда, то чому ані офіційні органи, ані сам Президент досі не опротестували припущені факти?»

(Закінчення на 5-й стор.)

У номер

● Луцьк

«Контрабанда» для ветеранів

Звичайно, відкриття нового магазину в районному центрі — подія невелика, але для ветеранів війни і праці селища Ратне, що на Волині, новина примітна. Через новий магазин «Ветеран» реалізують товари, конфісковані на митному посту. Пенсіонери райцентру мають змогу придбати їх і за готівку, і в рахунок пенсії. Останнім часом самотнім, інвалідам та в багатодітні сім'ї було продано більш як 4 тисячі спортивних костюмів, що були конфісковані в контрабандистів.

● Луганськ

Сватівські новосілля

Одними з перших подарунків до святкування 60-ліття утворення Луганської області стали новобудови у Сватівському районі. Серед них — п'ять житлових будинків у селі Новонікарівка, які було споруджено завдяки обласному фонду підтримки індивідуального житлового будівництва на селі, а також програми «Власний дім», що ось уже другий рік діє в області. Відкрито в райцентрі Сватове і нову школу мистецтв. Триповерхове приміщення останніми роками мало статус бездіяльного дозбуду, але за методом народної будови підприємства райцентру завершили всі необхідні роботи буквально за два місяці. Як наслідок, понад 3000 школярів відтепер мають чудові умови для занять музикою, живописом, хореографією, скульптурою.

● Чернівці

Медцентр посилюватиме імунітет

В обласному центрі завдяки турботі профспілки «Чернівцішина» та фінансово-інноваційного моніторингово-будівельного консорціуму відкрито науковий медичний центр «Слов'янський». Його співробітники лікуватимуть неконтактним безмедикаментозним методом шляхом посилення імунної системи людини.

● Одеса

Нетрадиційні фахівці

Фахівців незвичайної спеціальності — «нетрадиційні джерела енергії» — почав готувати Одеський політехнічний університет. Вони навчатимуться використовувати силу вітру, морських хвиль, сонячних променів, тепла землі й біомаси. Науковці університету працюють над цим питанням тринадцять років. У рамках головного вузу створено Енергетичний інститут, унікальні розробки якого щодня пошукує індустріальних джерел енергії високої щільності не лише в нашій країні, а й за рубежом. Невдовзі випускники вузу братимуть практичну участь у впровадженні таких розробок.

Підполковник-«терорист»

Криворізьке управління внутрішніх справ затримало 57-річного Володимира О., який поставив місській владі ультиматум: негайно виплатити військослужбовцям пенсії. Якщо це не буде зроблено, у місті пролунає три вибухи, — пообіцяв невідомий, котрий телефонував до примільної міськкомісії. Представивши він членом Криворізької організації із захисту прав людини, члена спільноти, у якій він намірився вибити гроші, був, скоріше, за арсеналу терористичних угруповань.

Правоохоронці, які виїхали на затримання зловмисника, бу-

«Карапуз» для карапузів

Новий переробний сезон почав херсонський консервний завод імені 8 Березня. Від цього, одного із найстаріших в обласному центрі підприємства, залишилася лише назва. Завдяки інвестиціям, отриманим після входування до Дніпропетровської асоціації дитячого харчування, на заводі проведено цілковиту реорганізацію виробництва. Тестер тут усе нове — і обладнання, і технології, і упаковка. А головне — оновлений асортимент продукції. Це гарні баночки з фруктовими та овочевими соками й пюре біллі як 20 найменувань. Назва цієї серії — «Карапуз». До кінця року на підприємстві виготовлять для малат близько 9 мільйонів баночок смачної вітамінної продукції.

Херсон.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Новинка

Захворіти може й хліб

Моя сусідка, яка завжди відзначалася чудовою поінформованістю щодо різних чутко, що з'явився у Рівному, принесла звістку: у місті продають хліб, заражений «якоюсь отрутою». За її словами, він нагадував пластини, з котрого можна було ліпнути коники та інші фігурки, і пахнув зовсім не так, як звичайна паляниця.

Чутки ці справді підтвердилися. Скажімо, заступник начальника обласного управління у справах захисту прав споживачів В'ячеслав Бережний підтвердив, що такі скарги від мешканців обласного центру надходили. А причиною хвилювань стала картопляна паличка у білому хлібі, випеченому з некісного борошна першого гатунку. Через це на Мізському та Зорянському хлібозаводах було тимчасово припине-

Споживчий кошкі

но його випікання.

Коментуючи ситуацію, директор ВАТ «Полісся-хліб» Віктор Нагорнюк зазначив, що борошно першого гатунку, заражене картопляною паличкою, — явище не таке вже й рідкісне. Власне, хвороти починає вже зерно на полях, тому на елеваторах його мають відловити обробити, а хлібозаводам поставити борошно із зазначенням строків проявлення хвороби. Саме шії вимоги, за словами пана Нагорнюка, не завжди дотримують поставальники борошна.

— То, може, ви купували його там, де такі дані просто приховали? — цікавлюся.

— Ніколи наше підприємство не

купувало сумнівного борошна. Ми його беремо лише з державного комбінату хлібопродуктів, — відповідає директор. — А картопляна паличка давно відома на кожному хлібозаводі. Якщо її виявляємо, то негайно здійснюємо заходи з локалізації вогнища: обробляємо обладнання і форми опцювою кислотою, підвищуємо кислотність хлібопродуктних виробів.

Чи шкідлива картопляна паличка для здоров'я? Фахівці стверджують, що так, але за умови вживання великої кількості «хворого» хліба. Щоправда, знову ж стверджують, що його і так ніхто не їстиме через паний запах і досить непривабливий вигляд. А взагалі спеціалісти радять не зберігати хліб у поліетиленових пакетах, де, особливо в спеку, для картопляної палички просто райські умови. До речі, виявляється вона через добу.

Олександр МЕЛЬНИЧУК.

Рівне.

А дорога сірою стрічкою в'ється

Старанними кременчуцького шляхового ремонтно-будівельного управління завершено спорудження об'їзної дороги навколо міста. Відтепер транзитний автотранспорт, що прямує через Кременчук на Дніпропетровськ і Кіровоград, а також у зворотному Потьбасько-Харківському напрямку, має найкоротшу дорогу. «Довгобуд із бордюром» реалізовано старанними і коштом обласного автодору і Кременчуцького міськвиконкому.

Провінція

Григорій ГРИНЬ.

Потьбаська область.

Навколопенські пристрасті

ли здивовані, побачивши в особі «терориста» цілком інтелегентного чоловіка, який до того ж виявився ... інженером штабу цивільної оборони підприємства «Криворіжбуд». За посадовим обов'язком він має відповідати за безпеку населення в екстремальних ситуаціях. У даному разі він створив екстремальну ситуацію сам. І хоч собі дії підполковник у відставці пояснював «незрозумілим затриманням у голові» й дуже шкодував за приводу винного, проти нього порушено кримінальну справу.

Лариса КРУПНА.

Дніпропетровська область.

Медицина

В які руки себе віддати

Певно, перед кожним хворим рано чи пізно постає дилема: звернутися до державного медичного закладу чи віддати себе в руки приватного лікаря. На вулицях, у міському транспорті привертає увагу яскрава реклама з великим переліком медичних послуг. До слова, нині в країні офіційно зареєстровано близько 15 тисяч приватних організацій. Звісно, все це тішить, адже людина має право вибору. Щоправда, послуги приватників не кожному по кишені. Скажімо, один виклик лікаря обійдеться столичному мешканцю десь у тридцять гривень. Подогодиться: пенсіонер чи малооплачуваний працівник ліпше лежати хворий удома, але не дозволить собі такої розкоші. І хоч як би там що було, одначе колись ми все-таки станемо заможнішими і зможемо звертатися до будь-якого лікаря.

Ініціативна група представників приватних закладів за сприяння Міністерства охорони здоров'я України провела установчу конференцію Української асоціації приватної медицини. Нова організація координуватиме створення приватних підприємств на ринку медичної практики, відстоюватиме їх інтереси, вирішуватиме економічні, правові, організаційні питання.

Асоціація вже зареєстрована Міністерством України і об'єднує представників сімнадцяти областей країни. Багато відомих ніш фірм, які зуміли створити стійку матеріальну та технічну базу, почали свою роботу ще в 1992—1993 роках. Нині їх знають і шанують. Але серед них були й такі, що намагалися просто збагатитися. Тому асоціація ставить за мету переловити давати про чистоту приватної медицини. Саме з цього приводу у Дніпропетровську, Луганську та Львівському відділах наради щодо створення Інституту експертизи, працівників якого — незалежні експерти — перевірятимуть усі новостворені медичні заклади. З осені нинішнього до кінця 1999 року буде проведено їх акредитацію. Асоціація також сприятиме розвитку всіх напрямів медицини. Адже нині ми здебільшого знаємо лише з фірмами, що надають стоматологічні та косметологічні послуги.

Тож асоціація має безліч роботи, аби задовольнити вимоги, потреби та можливості своїх пацієнтів. І, мабуть, незабаром, завдяки копійці праці фахівців, медицина в Україні підніметься бодай на сходинку вище.

Ірина КВИШКО.

Курити? Жіба це цікаво?

П'ять років тому побачити на вулиці жінку чи підлітка з цигаркою було великою рідкістю. Зараз це норма, явище, яке не викликає подиву. Хоча не тільки медики, а й мабуть, кожний пересічний громадянин знає про шкідливість куріння, особливо для дитячого організму, який ще формується. І хоч як дивно, але саме виробник цигарок — тютюнова компанія «Філіп Морріс» нещодавно спільно із Київською міською держадміністрацією розробили великомасштабну соціальну програму. «Ні — дитячому та підлітковому курінню».

Проект розпочався з інформаційної кампанії, яка передбачає розповсюдження плакатів та встановлення рекламних щитів, безкоштовно наданих компанією «Біг Борд» і покликаних зацікавити цим шкідливому явищу. 12 тисяч останніх плакатів розміщено у майже 450 столичних загальноосвітніх школах та інших закладах для дітей шкільного віку.

Зміст цих «посібників» змінюва-

тиметься протягом навчального року, але незмінним залишатиметься одне: «Навколо так багато цікавого, чого можна навчитися. Я не маю часу на куріння і це мені не цікаво».

Автори та ініціатори проекту вважають, що в разі його успішного здійснення в Києві, програма може бути поширена й на інші регіони країни.

Хоча, погодьтеся, ефективність цього заходу визначити буде дуже важко. Ми навіть не маємо статистики щодо куріння серед неповнолітніх. Не применшуватимемо ваги та доцільності цієї ініціативи, адже це перша і єдина в Україні така соціальна програма проти паління. Щоправда, компанія «Філіп Морріс» провела такі акції в 60 країнах світу. До речі, у цій програмі вона вклала 100 тисяч доларів. Для порівняння: інвестиції у Харківську тютюнову фабрику становлять 45 млн. доларів.

Олеся ЯХНО.

Київ.

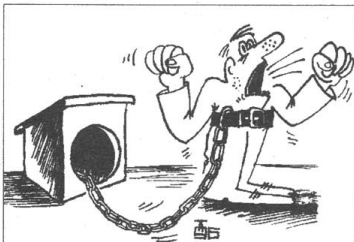

Як справи, колеги!

Постраждали за... честь Президента

(Початок на 3-й стор.).

Звичайно, прокуратура скаже про звинувачення більш конкретно. Однак хотілося б звернути увагу на те, що життя Президента не може бути таємницею для тих, хто його обрав, хто довірив йому право керувати державою. А отже, виборці повинні знати все. Навіть те, що знають і публікують іноземні видання. Адже образ Президента — це образ держави. А тому — немає сумніву — не тільки журналіст, а й кожен пересічний громадянин може і має право поставити запитання, які їх турбують, особ-

ливо зважаючи на мовчанку офіційних органів.

Не збираюся вдаватися у подробиці звернення, оскільки не переконаний, що розпорядження порушити карну справу видав заступник голови обласної адміністрації. Тим паче, що проблема не тільки в тому, хто його видавав. Передусім заподіяльність чиновників і прокуратури у спробі «захистити» честь глави держави шкодить іміджу Президента і країни більше, аніж запитання чи навіть звинувачення на адресу анонімних високопоставлених чиновників. Не має сумніву, що про ці дії, безглузді випадки влади проти засобів масової інформації уже відомо світовим правозахисним організаціям. Отже, скажіть, будь ласка, яке у них складеться враження про Україну і нинішню нашу владу?

А те, що сталося з «Дніпровською правдою», взагалі відібр'є у журналістів бажання захищати Президента. Бо, за великим рахунком, ця карна справа свідчить про прагнення деяких чиновників висунути перед главою держави, заробити чергові зірочки на погони. А репутація держави їм...

Хоч би як було, але від сваволі заподіяних чиновників насамперед потерпає свобода слова. Бо у такому разі навіть будь-яку критику на адресу гаранта Конституції можна підвести під статтю Кримінального кодексу. Прикро, насправді, від того, що переважна більшість видань мовчить, немов води в рот набрала. Радіє, напевне: конкурентів стає менше. Однак не радий би колегама надто тішитися, бо від любові до ненависті — віддала невеличка і ніхто не застрахований від необережного кроку. І тоді не поратувати навіть прихильність високих сановників...

... У 1993 році, саме такої осінньої пори, мене переконували у тому, що журналіст за своєю професією — перебуває в опозиції до влади. Через п'ять років масово владу, але не має мови опозиції. Кого — били, кого — залякали, кого — прикрили, кого — «закормили», а хто сьогодні сам став чиновником і ретельно вивчає з колеґ рештки... свободи. Свободи думки, свободи слова.

Камо грядеши, колеги?

Володимир КОРОЛЮК.

Мал. Анатолія АНДРЕЄВА.

Універсал допоможе шахтарям

Перший крок до створення нового сімейства вугільної техніки зробили вчені і конструктори донецького інституту «Дондипроагвуглемаш». Вони розпочали проектування унікального прохідницького агрегату модульного типу, повністю ДНАУ.

Комбайни, які досі працюють у шахтах, як правило, виконують лише одну операцію. Агрегат, що створюється в Донецьку, стане універсалом — під землею він зможе замінити до чотирьох колісних машин. Приймає треба буде лише міняти модулі. До кінця року нова машина буде готова в кресленнях. У металі її втілять на Новокарамюрському машинобудівному заводі, де вже успішно виготовляють прохідницьку техніку.

«Кінець світу» стався вчора,

або У Могилеві-Подільському знайдено «кліки»
проти кризи в аграрному секторі

(Початок на 1-й стор.).

Контора писала...

Перевірка на місці виявила, що наведені у скарзі справи мало містять. Хоча саме місце, де відбувалися події, було дещо не так, як це уявляли собі скаржники. Незрозуміло? Для пояснення цього феномена я написав матеріал. Річ у тім, що колгосп «Хлібороб» у Сербринцях вже має приємність досить тривалий час знати Стасинюка як свого голову. За вісім років його керівництва господарство почало помітно накупувати, між іншим, одночасно з усією аграрною галуззю України. Потім було це два голови, за яких господарство й зовсім «злігло».

Поля не орють і не засівають, бо немає пального й насіння, та й трактори наче випаровуються: раніше мали тридцять, а нині зосталося дев'ять. Не стало врожаїв, кормів, м'яса та молока. А в контролі народ підірвався дебелим, трудиться за ранку до ночі. Один видає на-гора високу продуктивність, другий «вишиває» на папері пристойні врожаї, третій нараховує зарплату — і тим, що в контролі проявляють трудовий героїзм, і тим, що поза нею впадають, наче за велику та світлу мету горять на роботі. Папір усе витримує. Але ця «робота» така, що її рюкми не помагають, до рота не покладаєш. Тож і реальних грошей за нею немає. Зарплату не платять і рік, і два, і три.

Так і зник колгосп «Хлібороб».

Таран клопоту не побоявся

Та повернімося прийнятною на два роки назад, коли аграрників району підкосила страшна посуха. Тоді збирали зернових на крут по 12 і 3 гектара, в результаті шість колгоспів наблизили «кліки». Коштів у Пенсійний та інші фонди не перераховували, за використання електроенергії не платили. Кричати: проби! Поможіть! Але хто допоможе, коли в Україні криза?

А тут шість-й землю заходилися розпайовувати між селянами. Тільки хіба то селяни? Ті, правдиві хлібороби, лежать у голодних ровах 1932–1933 років, у розстріляних братських могилах 1937-го, залишки їхнього зторгованого покоління добила війна. А той малий відсоток шасливихчиків, що всі ці нещасть пережив, забрали пововенні колгоспні ліквіди. Так і переквалифі в Україні господарі на землі. За незначними винятками, зрозуміло.

Тож тепер по українських селах живуть геть інші люди. Хтось із них німі доїти, хтось стоїти при заві, обліковувати роботу і так далі. Хіба ці люди дадуть лад полю? От хіба що механізатори. Проте їх небагато. Та й не немає в них, крім умілих рук, нічого.

Так же ж мав бути прашаєзатник! Тим часом село наповнене старими спрацьованими людьми, котрі, обираючи казачки, самі по саму зав'язку вгрізули в чорнозем, і для них опі надали по 2,5–3,5 гектара на душу — абстракція, до котрої з жодного боку не підступляється.

Отже, хтось інший — дужий, грошовитий, дай Боже, щоб і совісний водночас — має підставити надійне плече під розпайованих ділянки. Але хто? І чи є такі в районі? Може, це фермери? Справді, в районі 42 невеличкі фермерські господарства. Проте їхні можливості незначні. Якесь частину селянських наділів вони зможуть узяти в оренду, а все ж тисячам гектарів радні не дадуть. Тож вихід один: до нової організації робіт на землі залучити економічно міцні підприємства.

Такого висновку дійшов і голова райдержадміністрації Анатолій Совков. Разом з аграріями вирішили: Могилев-Подільський хлібоприймальне підприємство, яке очолює Петро Таран, візьме на себе цілком несподіваний клопіт: по-новому організувати роботу на землі, що стала власністю окремих людей.

Таран зайвого клопоту не побоявся. В нього свої причини пристати на пропозицію. Бачить, що колгоспна система на жалі, дотримує зерна з кожним роком здають усе менше, тож і в його колективі починають виникати проблеми.

— Беручи на себе відповідальність за землю, ми рятували й своє підприєм-

ство, — пояснює свою позицію Петро Антонович. — Та й на ту пору мали ми обігові коштів і, як ділові люди, розмірковували, в яку галузь й властиво? Керівництво району підказало — і ми вирішили властиво й у зерно.

Аграрники намацали викид

Для експерименту обрали не Сербринцях, як, можливо, сподівається читач, а Шлишківці, тамтешнє КСП «Україна», бо воно недалеко від підприємства. Ситуація там була не краща, ніж у Сербринцях. Господарство остаточно розвалилося.

— Люди думали, що настав кінець світу — така була безвихідь, — згадує Таран. — Пропозицію укласти договори на оренду землі з нашим підприємством із щорічною виплатою дивідендів власники сертифікатів сприйняли з полетішенням: колгосп помер, а хтось же про них таки дбає! Обумовили й право власника землі розпорядити діловою будь-якої пори після власного попередження орендаря про своє рішення.

І все ж селяни не дуже повірили папером. Стелють м'яко, а сплати, як завжди, доведеться на твердому. Але вибору не було, тож договори попілзували. Наказом директора підприємства утворили цех рослинництва, який очолює Кость Бриндак, колишній голова колгоспу. Правда, не тутешнього.

Кость Петрович зібрав невелику команду — здебільшого механізаторів та тваринників. Відремонтували техніку та приміщення, що зосталися від колгоспу, виорали й засіяли лани. За перший, 1997 рік господарювання зібрати 1887 тонн зерна (понад 285 тонн у 1996 році) і отримали 87 тисяч гривень чистого прибутку.

Завдяки цьому успішні зможли придбати два нові трактори та плуги. Власники сертифікатів нараховували дивіденди: на одного припало понад чотириста кілограмів збіжжя, проте після сплати ПДВ кожен власник земельного паю одержав по 332 кг зерна.

Селяни охили. Он воно як повертається діла! Ще недовго ладні були цідувати руки голові колгоспу за виписані півну півну борошна, а тепер і просити не треба — за договором належить!

Полія ця ріднича і з іншої, не менш позитивної причини з виробничою продукцією стала набагато дешевішою за колгоспну. Для порівняння: пшениця обходилася колгоспові по 28 коп. за кг, а цехові — по 10, ячмінь відповідно — по 37 і 9, кукурудза — по 37 і 13, яловичина — по 380 і 170, свинина — по 560 і 220.

Принада зрозуміла: у щеху рослинництва не тримають трупів. Серйозно порушив дисципліну — і дирекція розірвала контракт. Тепер зосталося сорок факхівців, які працюють за цілий колгосп. На роботу приїждять вчасно, завжди тверезі й чисто поголені.

— Отже, хоч як тяжко було на початку, але кінець світу ми пережили з гідністю, — зізнається Таран.

Бриндак додає:

— І цього року теж будемо з хлібом: 145 гектарів озимих лан по 50 центнерів з гектара. По стільки ж очікуємо від 400 гектарів кукурудзи. Недавно я привіз 24 свинюкати — незабаром матимемо тисячу голів свиней. Реконструємо кормоще, поставимо мілків та олійню — і буде в наших правліннях та власників паїв і хліб, і до хліба.

— У цьому році на земельні сертифікати у Шлишківцях буде видано 180 тонн збіжжя, — пообіцяв голова держадміністрації району.

Мені здається, що аграрники у Могилев-Подільському районі направили на правильний вихід для сільського господарства країни. Він полягає у створенні цілком нових колективних господарств на базі приватної власності на землі з допомогою економічно міцних підприємств.

А що ж у Сербринцях? Чи такі там газдарі, як у Шлишківцях?

На жаль, ні. У цьому селі процеси оновлення пригальмували із суб'єктив-

ної причини. О ті порі, як шлишківчані одержували перші дивіденди, в Сербринцях ще тільки провадили збори. Більшість власників земельних паїв підписали договори на оренду своїх наділів Вендичанським комбінатом хлібопродуктів. Усе тут могло б піти більш-менш благополучно, якби директор Сергій Хула призначив керуючим створеного відділку когось іншого, тільки не відомого читачеві Анатолія Стасинюка. Бо він колись уже тривалий час керував місцевим колгоспом, за що, як кажуть у народі, його й вигнали.

У Сербринцях відразу підірвався група «непримиренних», які при самій згадці прізвища нелюбого Стасинюка втрачуть контроль над власною поведінкою і починають кричати або плакати. Серед них і автори листа до газети. Ось так колишній голова колгоспу залив людям сала за шкіру. Хоч усе це вже здалося в минулому, але скаржники й далі нагнетіно розповідають про те, як Стасинюк, будучи головою, начебто зібрав понад сотню тонн зерна і начебто погнів колгоспників. Тоді, по свіжих слідах, ласки не заохотили займатися цими гриками керівника, а тепер — і тим більше не до них.

Проте є в нинішнього керуючого відділком і нові вчинки. Скажімо, він самовільно перетягнув тракторну бригаду з околиці в центр села, і тепер трактори гуркують під вікнами жителів, руйнують асфальт вулиць. Стасинюк не реагує на запрошення сільради брати участь у засіданні виконкому чи сесії, тим часом у місцевій владі накопичується чимало претензій до керуючого. Село не повинно розкидатися власними кадрами навіть у що належить для виживання пору, проте чей керівник не звязав за потрібне запропонувати будь-яку роботу за спеціальністю Іванові Фрасенку, високоосвіченому факхівцеві, в минулому інженерові колгоспу. І так далі.

— Нехай віддасть наші гроші! — в один голос домагаються скаржники від Стасинюка, хоч особисто він у цьому борю геть не винен, адже борг виник у проміжку між його голуванням та відділкуванням. Комбінат узав на себе борги КСП, тож потроху повертає людям зароблені ним в колгоспі. Певля, здебільшого борошном та комбикормом. Тільки останнім часом борг зменшився на 40 тисяч гривень.

Інколи суб'єктивність скаржників вражаєчка. Вони звинувачують Стасинюка в тому, що він розганяє правників, тим часом він тільки виконавцеві волі комбінату, котрий планує скоротити персонал відділку до тридцяти осіб. Скаржники все це чудово розуміють, але їм хочеться сильніше дошкулити Стасинюкові, а для цього вистачило забути про те, що колгосп помер. Тож і написали до редакції в такому дусі, що, мовляв, працюємо, як заповідав Ленін і Сталін, от тільки наш Стасинюк порушує демократію, бо районне керівництво нахабно його посидало в крило голви.

Незабаром минає рік відтоді, як діє Сербринський відділок. Комбінат постачає йому нову техніку, мінобригава, гербиди, посівний матеріал.

— Минулої осені ми мали 1300 гектарів перелогів, — каже Стасинюк. — Тепер усе зорали. Хочемо вийти на 800–1200 гектарів озимого клінну. Бо це хліб.

Про щогорічні врожаї, очікуваний прибуток керуючий мовчить. Хочеться сподіватися, що успіх відділку та дивіденди селян у Сербринцях не попереду. Ані віднесення контрактом строк ліквідації відділку звернувшись. Чи продовжатиме його Стасинюкові — це клопіт директора.

Підсумуємо. Полі в Шлишківцях переконують, що підстави для оптимізму є, а сербринський перебіг подій свідчить, що будь-яку чудову справу можна занедбати, варто тільки її виконання перекидати на особу, не здатну завоювати довіру людей.

Борис СІДОРЕНКО.

Могилев-Подільський район
Вінницької області.

Хроніка. Факти. Події

● **Пномпень**

Удамся до крайніх заходів

Король Камбоджі Нородом Сіанук заявив про можливість зречення трону в разі провалу спроб відвернути конституційну й парламентську кризи. Про такий «крайній захід» монарх попередив представників утягнутих у конфлікт політичних партій.

● **Сараєво**

Наказано бойкотувати

«Гаряча» фаза передвиборної кампанії в Боснії та Герцеговині починається зі скандалу: боснійські хорвати погрожують зрівнати загальні вибори, призначені на 12–13 вересня. Керівництво Хорватської демократичної співдружності, найвпливовішої партії хорватів у BiH, закликало всіх виборців бойкотувати голосування. Ухвалено також рішення відкликати хорватських представників з усіх органів влади мусульмано-хорватської федерації BiH.

● **Пекін**

Перевіримо права людини

Уперше в Китай з візитом, який триватиме до 15 вересня, прибула Верховний комісар ООН з прав людини Мері Робінсон. Вона зустрітеться з головою КНР Цзян Цзєнемом, вивчить ситуацію щодо виконання Пекіном зобов'язань з найважливіших міжнародних конвенцій у галузі прав людини, побуває в Тибеті, де зустрітеться з місцевю владою та релігійними діячами. Плановано також переговори з керівниками міністерств юстиції та громадської безпеки, Верховного народного суду.

● **Оттава**

«Ейр Канада» страйкує

Порушено авіаційне сполучення в усій Канаді, скасовано десятки міжнародних авіарейсів унаслідок страйку 2,1 тис. пілотів компанії «Ейр Канада». Вони вимагають збільшення зарплати та поліпшення умов праці. Загалом шодня скасовують майже 600 авіарейсів, здійснюваних найбільшим повітряним перевізником країни, простояє 161 літак.

● **Токіо**

Сильно стурбовані

Уряд Японії висловив стурбованість у зв'язку з тим, що голова Комітету оборони КНДР відтепер фактично виконуватиме функції глави держави. Як заявив на прес-конференції в Токіо генеральний секретар кабінету міністрів Хірому Нонака, «ми стурбовані тим, що внаслідок цього посилився військовий чинник у політиці Північної Кореї».

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

ХТО: Коль чи Шрьодер?

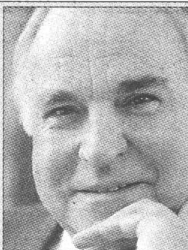
ЗА ТРИ ТИЖНІ у Німеччині вибори: 27 вересня 60,5 мільйона німців мають визначити склад чотирнадцятого бундестагу. І хоч федеральний канцлер не обирається прямим голосуванням, однак саме цього дня вирішиться, хто, перебуваючи на посту канцлера, протягом наступних чотирьох років формуватиме уряд та визначатиме політичний курс країни.

Нині в бундестазі представлено шість партій: до урядової коаліції увійшли Християнсько-демократичний союз (ХДС), Християнсько-соціалістичний союз (ХСС) та Вільна демократична партія (ВДП). В опозиції — Соціал-демократична партія Німеччини (СДПН), «Союзу/90-«Зелені» та Партія демократичного соціалізму (ПДС).

Після жорстких політичних боїв головними претендентами на пост федерального канцлера залишаються головний кандидат від ХДС/ХСС 68-річний Гельмут Коль і прем'єр-міністр Нижньої Саксонії 54-річний соціал-демократ Герхард Шрьодер.

Коли висування Герхарда Шрьодера на головну посаду в державі можна вважати прем'єрою, то «кандидат єдності» та «будівничий європейського дому» Коль випробує долю на виборах вже востанє і покаже як кандидат на пост канцлера. Чотири рази він перемагав у цих виснажливих марафонах і лише 1976 року поступився тодішньому канцлеру Гельмуту Шмідту (СДПН). Якщо цього разу він переможе, то поб'є рекорд Бісмарка, який правив протягом 19 років. Жодний інший політик у німецькій повенській історії не мав такої блискучої та насиченої біографії, як Гельмут Коль.

Такий конкурент, очевидно, не лякає Герхарда Шрьодера, який одержав доручення від своєї Соціал-демократичної пар-

тію очолити її передвиборну боротьбу. Висунувши Шрьодера, СДПН сподівається після 16 років перебування в опозиції повернути собі більшість у бундестазі. І тривалий час доля посміхалася йому: ще наприкінці липня за соціологічними опитуваннями 42 відсотки виборців надавали перевагу саме Шрьодеру, тоді як Коль виставляючи симпатію лише 22 відсотки громадян.

Проте що ближче до виборів, то прагматичні німці починають думати більше думати. Так, за Коль рівень безробіття сягнув небувалої позначки: у травні не мали роботи 4 мільйони 197 тисяч 300 осіб. Але статистика відзначає й інше: вперше від серпня 1995 року безробіття було нижчим за попередній рік. Поліпшуються й економічні показники. Як випливає з економічного звіту за перше півріччя, федеральний уряд розраховує на те, що зростання вже найближчим часом сягне 2,5–3 відсотків.

І хоча Німеччина за останніх десять років досі отримала всіх галузях сусподарювання більше результатів дослідження, яке проводилося з березня по червень, газета «Хельсінкі саномат» зазначила, що «проти» переважно виступають прибічники соціал-демократів, лівих, центристів, Шведської національної і Християнської партій.

Тепер найголовніше: чи зробить ці кредити валютну погоду в Україні? Навряд чи, бо поповняють наш валютний резерв, який лише за останній тиждень з одного мільярда зменшився до 800 мільйонів доларів. А от психологічну — так. Адже співробітництво з Міжнародним валютним фондом — це завжди добрий знак для західних інвесторів: із цієї країною можна працювати. Та оскільки імідж України все ще залишається неприязним, то навряд чи слід очікувати притоку іноземних капіталів. Як із такого великого відтоку, як із Росії, швидше за все, не буде, тож сяку-таку стабільність утримувати, можливо, вдасться.

Олександр ЧЕРНЕНКО.

Шойбле, якого він сам назвав своїм наступником. Шо ж, молоді політики прагнуть мати молодого лідера...

Але це боротьба за владу «китів». Та не менш напруженою вона буде і серед менших партій — ВДП, «Союзу/90-«Зелені» та ПДС.

Чи подолають вони п'ятидесятковий бар'єр? Це обмеження — характерна особливість німецького виборчого права. Згідно з ним тільки ті партії, які одержали щонайменше п'ять відсотків голосів, можуть увійти до бундестагу.

Нині за кілька тижнів до виборів боротьба партій вступає в гарячу фазу: вони розпочали свої кампанії, центральними темами яких є створення нових робочих місць, внутрішня безпека, стабільність фінансів у зв'язку з впровадженням евра, екологія, конкурентоспроможність країни. А зближення Східної і Західної Німеччини й досі не втрапило для політичних партій стратегічного значення. Маючи деякі розбіжності в деталях, ці партії намагаються перекопати виборців у тому, що саме вони здатні запропонувати кращі рецепти для входження в нове тисячоліття.

Отож вибори в Німеччині грядуть. Проте яким б не були їх результати, тут переконані, що рішення прийматимуть громадяни, що і цього разу переможе демократичний принцип, якому підкоряться й партії, і політики.

Валентина ПИСАНСЬКА.

На знімку: хто з них переможе у виборах до бундестагу — Гельмут Коль чи Герхард Шрьодер?

А нам не по дорозі

(Початок на 1-й стор.).

Ще не можна сказати, що цього разу біда нас обійшла, хоч удари її пом'яклиші ті, хто симпатизує Україні — представники Франції та Німеччини, які особливо наголошували на наданні кредиту Україні. Президент Французької Республіки Жак Шірак під час візиту до Києва заявив, що підтримує Україну. Таку ж підтримку в телефонній розмові з Леонідом Кучмою виявив і федеральний канцлер Німеччини Гельмут Коль. До речі, Гельмут Коль не лише підтримує позицію України щодо ухвалення програми розширеного фінансування Міжнародним валютним фондом, а й порушив конкретні проблеми активізації торговельно-економічного та інвестиційного співробітництва, фактично втручаючи Україну «вдочку» для вилучення, а точніше — заробляння грошей.

У той же день Леонід Кучма мав телефонні розмови з президентами Польщі та Молдови Александром

За результатами опитування, проведеного службою «Талоустуткімус», 56 відсотків громадян Фінляндії проти вступу країни в НАТО, повідомляє ІТАР-ТАКС.

Натомість 28 відсотків висловилися «за», а 16 не мають власної думки щодо цього. Коментуючи

МВФ: грошей надаємо мало, але підтримуємо

Квасневським і Петру Лучинським. І хоч темою розмов були проблеми подолання фінансової кризи, проте йшлося також і про негативне розширення співробітництва між нашими країнами. Зокрема, особливу увагу приділено питанню транспортування каспійської нафти до Західної Європи через територію України та Польщі.

І світовий банк найближчим часом також має намір поновити кредитування своїх програм в Україні. Для вивчення ситуації учора до Києва прибула місія Світового банку. Як заявив помічник Президента України з питань економіки Валерій Литвицький в інтерв'ю агенції «Інтерфакс Україна», вже у вересні Україна може одержати від цього банку «кількасот

мільйонів доларів». А загальний обсяг кредитів, які він може схвалити для України, становить 600 мільйонів доларів.

Тепер найголовніше: чи зробить ці кредити валютну погоду в Україні? Навряд чи, бо поповняють наш валютний резерв, який лише за останній тиждень з одного мільярда зменшився до 800 мільйонів доларів. А от психологічну — так. Адже співробітництво з Міжнародним валютним фондом — це завжди добрий знак для західних інвесторів: із цієї країною можна працювати. Та оскільки імідж України все ще залишається неприязним, то навряд чи слід очікувати притоку іноземних капіталів. Як із такого великого відтоку, як із Росії, швидше за все, не буде, тож сяку-таку стабільність утримувати, можливо, вдасться.

Олександр ЧЕРНЕНКО.

На знімку: найпопулярніший вид транспорту в Ахстердамі — велосипед. Коштує він значно дешевше, ніж автомобіль, не забруднює атмосферу шкідливими викидами і, напевно, «припаркувати» його на вузьких вулицях міста набагато легше.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Нове в добре відомому

Серед робіт, допущених до участі в конкурсі на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки в 1998 році, слід відзначити «Цикл праць за наукового обґрунтування, розроблення та впровадження ресурсозбережної технології та апаратури для ректифікації спирту». Ця робота виконана колективом авторів широко відомої наукової школи з процесів і апаратів харчових виробництв, яку створив протягом 37 років очолював видатний учений, лауреат Державної премії України, заслужений працівник вищої школи України, доктор технічних наук, професор Всеволод Миколайович Стабичок.

Процес ректифікації є найбільш складним і енергоємним процесом у спиртовій і хімічній промисловості, тому представлення роботи має надзвичайно велике значення. Теоретичні розробки, виконані авторами праці, дали можливість оптимізувати процес

очищення спирту від головних і проміжних домішок, що дало змогу вдосконалити технологію брагоректифікації і збільшити вихід ректифікованого спирту на 7-10 %.

Та автори на цьому не зупинилися, а продовжили теоретичні дослідження, в результаті яких запропоновано технологію централізованої і децентралізованої розгонки головної фракції на основі глибокого очищення спирту від домішок із застосуванням цітросекції. З впровадженням цієї технології у виробництво вихід ректифікованого спирту досяг рівня 97-98 %, тоді як у зарубіжних країнах він на рівні 87-90 %.

Це дало можливість в Україні щорічно одержувати додатково 1,5 млн. дал спирту без витрат спирту, при високій якості ректифікованого спирту.

На здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки

одержання з м'яса ректифікованого спирту кондіцій «Екстра», який раніше виробляли лише із зернової сировини.

Величезна робота виконана авторами із розробки і дослідження нових контактних пристроїв, від яких залежить вихід спирту, якості його очищення і витрати енергосилової. Використання прямостічних і гратчастих провальних тарілок дозволило істотно поліпшити технологічні показники роботи бражних колон за рахунок зменшення новоутворень домішок, зменшити габарити колон і їх металомісткість, скоротити виробничі площі та експлуатаційні витрати на виробництво спирту.

Уперше застосовано для епохування колон кланпані контактні пристрої, які забезпечують високу продуктивність масопередачі в широкій діапазоні навантажень пари і рідини. Кланпані тарілки дозволяють у два рази збільшити вихід спирту з одиниці об'єму колони в порівнянні з

багатоконтактними тарілками.

З метою економії палива на виробництво спирту, підвищення його якості та зменшення кількості брудних викидів на поля фільтрації виконано комплекс наукових праць з розроблення і впровадження кінг'ятільних колон, брагоректифікаційних установок. Із результатів дозволили створити науково обґрунтовану методику розрахунку поверхового нагрівання кінг'ятільних всіх колон, а також раціональні системи теплоенергоспоживання брагоректифікаційних установок.

Про надзвичайне наукове і народногосподарське значення виконаної праці свідчить те, що її результати опубліковані в 20 монографіях і понад 500 статтях, увійшли до підручників для вищих навчальних закладів харчової промисловості всіх країн колишнього Радянського Союзу. Наукова новизна виконаної роботи підтверджена одержанням більш як 60 авторських свідоцтв та 6 патентів.

Результати роботи тією або іншою мірою впроваджені на всіх спиртових заводах України і багатьох країн СНД із дуже значним економічним ефектом.

Усі автори Українського державного університету харчових технологій широко відомі своїми науковими працями в галузі ректифікації. За розробку і впровадження безвідходної енергозбережної технології ректифікації етилового спирту автори одержали високе почесне звання «Заслужений винахідник України».

Усе вище зазначене свідчить про те, що представлена праця безперечно заслуговує присудження Державної премії України в галузі науки і техніки.

Анатолій ДОЛІНСЬКИЙ, директор Інституту технічної теплофізики НАН України, академік НАН України, лауреат Державної премії України.

Оголошення

Інформація про випуск акцій відкритого акціонерного товариства «Південбудмеханізація»

- Відкриті акціонерне товариство «ПІВДЕНБУДМЕХАНІЗАЦІЯ»
- Назва товариства: повна — Акціонерне товариство з механізації земельних робіт «Південбудмеханізація» скорочена — БАТ «Південбудмеханізація»
- Місцезнаходження: Україна, 252032, м. Київ-32, вул. Сагайдачного, 133-А.
- Товариство засновано згідно з рішенням корпоративної «Укртрансбуд» від 9 грудня 1994 року № 55 шляхом перетворення державного підприємства тресту «Південбудмеханізація» у відкриті акціонерне товариство, відповідно до указу Президента України «Про корпоратизацію підприємств» від 15 червня 1993 року та зареєстровано виконавчим комітетом Закарпатської обласної ради народних депутатів м. Києва 15.12.1994 р. № 01380890.
- Метою діяльності Товариства є задоволення суспільних потреб у виконуваних ним роботах, випуск товарів і надання послуг, забезпечення їх конкурентоспроможності на внутрішньому та зовнішньому ринках і реалізації на основі прибутку, отриманого від цієї діяльності, економічних та соціальних інтересів трудового колективу, акціонерів, Товариства.
- Предметом діяльності Товариства є:
  - розробка та виконання взаємоузгодженої політики між філіями Товариства при виконанні будівельно-монтажних робіт на території України та за її межами на об'єктах будівництва;
  - здійснення окремих проектів шляхом комплексних інвестицій в проекти, утворення підприємства під конкретні проекти, залучення зацікавлених підприємств та організацій для реалізації проектів;
  - проведення необхідних для здійснення цілей Товариства всіх видів виробничої, транспортної, проектно-вишукувальної, науково-дослідницької, впроваджувальної, комерційної та посередницької діяльності, операцій з оптової та роздрібною торгівлі та надання послуг (в т. ч. фінансових, транспортних, маркетингових, митних та інших);
  - представлення в органах державної влади і Управління інтересів Товариства, його філій та акціонерів;
  - зовнішньоекономічну діяльність;
  - здійснення консультування з питань будівництва, організації і реалізації бізнесу;

- придбання, володіння та продаж паперів юридичних осіб України та іноземних компаній;
- здійснення усіх видів діяльності з іноземною валютою та іншими цінностями згідно з чинним законодавством.

Товариство здійснює всі види господарської діяльності за винятком заборонених законодавством України.

Господарська діяльність Товариства не обмежується обумовленою в статуті угоди, умови яких виходять за межі статутної діяльності, але не суперечать чинному законодавству, признаються дійсними.

7. Статутний фонд Товариства становить 192792,25 гривень і поділений на 771169 простих іменних акцій, вартістю 0,25 гривні кожна.

8. Середньоспискова чисельність працюючих — 1594 чоловік.

9. Дані про керівників: голова правління: Ткачук Віктор Миколайович — освіта вища, виробничий стаж 16 років.

Заступник голови правління: Вєскер В'ячеслав Ігоревич — освіта вища, виробничий стаж 27 років.

Заступник голови правління: Ариєнський Валерій Петрович — освіта вища, виробничий стаж 40 років.

Головний бухгалтер: Гасенко Володимир Петрович — освіта вища, виробничий стаж — 34 роки.

10. Фінансові результати діяльності: на 1.01.98 р. на 1.07.98 р.

	на 1.01.98 р.	на 1.07.98 р.
Дебіторська заборгованість	4274,7	тис. грн 5974,6
Кредиторська заборгованість	5664,7	5740,5
Балансовий збиток	985,3	858,1
Валюта балансу	24680,6	26444,2
11. Опис ділової діяльності, обсяг виробництва в діючих цінах відповідного року	1996 р.	1997 р. 1998 р.
Вартість підприємств робіт	11388	7620 2429
Промислова продукція	853	3667 345
Всього	12241	8386 2774

12. Межа використання фінансових ресурсів, залучених від емісії:

— приватизація майна підприємства.

13. Категорія акцій, що випускається: Категорія акцій

Номинальна вартість, грн.	Кількість, шт.	Сума, грн.
Прості іменні акції	0,25	771169 192792,25

Серія А-1
Форма випуску: акції випускаються в документарній формі, акціонерам видається сертифікат.

14. Розміщення акцій БАТ «Південбудмеханізація» проводилося відповідно до уточненого плану розміщення акцій, затвердженого наказом РВ ФДМ України по м. Києву від 29.09.97 р. № 1153.

Всі акції продано.

Спосіб

термін

кількість, шт.

вартість, частка, грн. %

1. Пільговий продаж — за приватизаційні майнові сертифікати

— за грошові кошти

2. Продаж на аукціон: — за приватизаційні майнові сертифікати

— за компенсаційні сертифікати

3. Продаж акцій за грошові кошти на фондовій біржі

РАЗОМ

15. Число серій та порядкові номери акцій: з 000000 по № 771169

16. Запланований курс акцій: на пільгових умовах — за номінальною вартістю; інші — за цінами ринкового попиту.

17. Попередній емісій не проводилося.

18. Виплата дивідендів проводиться акціонерам пропорційно до загальної вартості належних їм акцій щорічно після затвердження суми загальними зборами акціонерів шляхом перерахування коштів на рахунок акціонерів, або іншим чином за рішенням вищого органу Товариства.

19. Послугами торговців цінними паперами не користуються.

20. Фактори ризику: загальнодержавна економічна криза, спад обсягів виробництва на підприємстві.

21. Контактні телефони: 245-70-45; 223-53-90.

Промислові лічильники газу
(кл. точн. 1.0)
Тел. (03422) 2-38-50,
9-67-99
(0562) 32-30-70.

Арбітражний суд м. Києва (252030, м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44-в) порушив справу № 17/252 про банкрутство закритого акціонерного товариства «Арікс» (252034, м. Київ-34, провулок Польовий, 7, р/р 260003010290 в АБ «Старокиївський банк», МФО 321477, м. Київ).

Претензії кредиторів приймаються в місячний термін з дня опублікування цього оголошення.

Арбітражний суд Донецької обл. (340105, г. Донець, 6. Пушкіна, 34) по заявленню Харківського державного комунального управління жилищного господарства возбудив дело о признании банкрутом коллективного предприятия Харьковского района — центра «Белодонецкий» (343700, Донецька обл., г. Харків, ул. А. Чумака, 52), р/сч № 26001980135 в Харьковском отд. Укробанка, код 22002011, МФО 334602.

Претензії кредиторів и заявлення санаторов приймаються в течение месяца со дня опубликования объявления.

Відкрите акціонерне товариство «Харківгаз»

запрошує своїх акціонерів на загальні збори, які відбуваються 22 жовтня 1998 р. о 14.00 за адресою: 310101, м. Харків, станція Безлюдька, Безлюдьківський район газопостачання.

Рестрація учасників зборів: 22 жовтня 1998 р. — з 11.00.

Порядок денний:

- Затвердження результатів пільгового продажу акцій.
- Вибори виконавчого органу БАТ.
- Вибори спостережної ради.
- Вибори ревізійної комісії.
- Затвердження статуту і положень.
- Визначення основних напрямів діяльності на 1998—1999 роки.
- Решає.

Для участі в загальних зборах необхідно мати при собі: паспорт або інший документ, що посвідчує особу; для представників акціонерів — доручення на право участі в зборах, оформлене згідно з вимогами чинного законодавства.

До відома громадянськості!

ООО «Ерфоль» звернулося до Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з виробництвом, постачанням електричної енергії на території України.

252164, Україна, м. Київ, вул. Булаховського, 2, к. 301.

Тел/факс. 444-93-14.

Арбітражний суд Херсонської області (г. Херсон, ул. Горького, 18) возбудив дело о банкротстве:

№ 8/13-6 ООО «Ялик» (г. Херсон, ул. 200 лет Херсона, 18, кв. 55) р/сч № 26009221105001, код 22752982 в ХФ КБ «Приватбанк»;

№ 5/83-6 КП «Модель» (г. Херсон, ул. Дзержинского, 31) р/сч № 26001221051001, МФО 352479 в ХФ КБ «Приватбанк».

Претензии принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Собрание акционеров ОАО «Чугуевский молочный завод»

состоится 27 октября 1998 г. в 10 часов по адресу: Харьковская обл., г. Чугуев, ул. Репина, 7. Время регистрации участников с 8-00 до 10-00.

Повестка дня:

- Отчет председателя правления.
- Утверждение годового отчета и баланса.
- Утверждение новой редакции устава ОАО «Чугуевский молочный завод».
- Выборы председателя правления. Выборы членов правления.
- Выборы наблюдательного совета.
- Выборы ревизионной комиссии.
- Утверждение договоров.

Председатель правления ОАО «Чугуевский молочный завод» А. А. ДОКУЧАЕВ.

Літінська райпоживспілка, Багрінівське, Вербівське, Даківське, Літінське і Уладівське споживчі товариства — ліквідуються в зв'язку зі створенням Літінського районного споживчого товариства.

Претензії приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення за адресою: смт Літін, вул. Леніна, 6, районне споживче товариство.

Ліквідаційна комісія.

У номер

• Херсон

Інститут приміряє
університетську мантию

Колишній Херсонський сільськогосподарський інститут підвищено у ранзі — вуз став Державним аграрним університетом. Навальний заклад працює вже 124 роки, а починав він як земське училище. Нині на кафедрах та в лабораторіях викладають 36 професорів й близько 150 доцентів. Щорічно тут готують для сільського господарства країни 700—800 висококваліфікованих фахівців — агрономів, зоотехніків, гідромеліораторів, будівельників...

• Луганськ

Великомучениця терпіла
і гірникам веліла

У сквері Слави, що в центрі Луганська, освячено місце, де невдовзі буде зведено каліщину святої великомучениці Варвари на честь гірників Луганщини. Спонсором виступила державна холдингова компанія «Луганськвугілля», а споруджуватимуть культуру споруду з благословіння митрополита Київського і всієї України Володимира. Завершити будівництво каліщії плановано наприкінці серпня наступного року — саме до Дня шахтаря.

• Донецьк

Пам'ять
без строку давності

Уроцистість з нагоди 55-річчя визволення Донбасу від німецько-фашистських загарбників за традицією відбулася на легендарній Савур-Могилі на кордоні Донецької і Ростовської областей. До славної річниці приурочено встановлення поклоного хреста на меморіалі, а також численні зустрічі, виставки і навіть атакційний автопробіг містами й селами області. Цими ж днями на будівлі школи № 44 шахтарської столиці відкрито меморіальну дошку, присвячену пам'яті загинувших партизанів та підпільників. Запрошення до участі в урочистостях надіслано всім учасникам боїв за Донбас.

• Севастополь

Море кличе

У Севастопольському військово-морському інституті, єдиному в Україні навчальному закладі, який готує фахівців для українського флоту, 222 курсанти прийняли присягу на вірність Вітчизні. Значна частина майбутніх морських офіцерів — севастопольці, коті продовжують військову дисципліну своїх батьків і лідів. Сьогодні у СВМІ, створеному 1992 року на базі його севастопольських військово-морських училищ, навчається понад тисяча курсантів, у тому числі 50 громадян Туркменістану. Нині ведуться переговори про підготовку кадрів для військових флотів Росії і Казахстану.

Комітет Верховної Ради України з питань фінансів та банківської діяльності висловлює глибоке співчуття члену комітету народному депутату України ЦЕХМІСТРЕНКО Віталію Григоровичу з приводу тяжкої втрати — смерті його матері Галини Олексіївни.

Колектив юридичного факультету Київського національного університету ім. Тараса Шевченка та колектив правничого видавництва «Юрком Інтер» глибоко сумують з приводу передчасної смерті на 61-му році життя члена-кореспондента Академії правових наук України, заслуженого юриста України, доктора юридичних наук, професора, завідувача кафедри правознавства **МИХЕЄНКА Михайла Макаровича** і висловлюють щире співчуття рідним і близьким покійного.

Хокей

«Сокіл» сильніший за «Беркута»

Стартував четвертий чемпіонат у Східно-Європейській хокейній лізі (СЕХЛІ). У перших матчах київський «Сокіл» переміг двічі другий столичний клуб «Беркут-ППО» — 5:0 та 4:2.

Дякуємо, хлопці,
за гарну гру
та перемоги!

ВІДБІРКОВИЙ турнір чемпіонату Європи серед молодіжних збірних: Україна — Росія — 1:0. 4 вересня. Київ. Стадіон «Динамо». 14 градусів. 7000 глядачів.

Судія — Д. Галахер, асистенти — А. Шеффілд, Е. Мартін (усі — Англія). Гол: Дранов, 25.

Україна: Перхун, Першин, Яксманський, Балицький, Даниєнко, Котов, Олійник, Дранов (Котин, 46), Зубов, Воробей, Бенгліський (Платонов, 81).

Росія: Чичкін, Тимерюков, Перушнін, Бурченков, Дуров, Бут, Гусев, Лактіонов, Семшов (Цалпін, 67), Бузінікін, Кириченко (Савельєв, 35).

Попередження: Котов, 25, Першин, 29, Тимерюков, 34, Перушнін, 52, Бурченков, 79.

Вилучення: Тимерюков, 64. Після короткої розвідки наша команда за рахунок швидкісних проривів Зубова та Вороб'я почала створювати напруження біля воріт росіян. І гол не примусив себе чекати. Воробей зі штрафного налісдав м'яча Бенгліському, який пробив у ближній куті. Але Чичкін дивом дотягнувся до м'яча, який, потрапивши від його рук у штангу, відскочив у поле. І Дранов у шпалаті забив гол. Після цього гра загострилася. Якщо росіяни намагалися пробитися до воріт Перхуна за рахунок дрібного п'яну та індивідуальної майстерності Бузінікіна, то наша збірна грала широко, використовувала довгі паси з глибини оборони. Найатаківнішими були футболісти «Шахтаря» Воробей, Зубов і Яксманський. Кожен із них міг забити гол, але чудово грав основний воротар «Ротора» Чичкін. Тільки завдяки йому перевага його команди в швидкості, тактиці та фізичній підготовці не втілялася в більшій рахунок. Але радувало вже те, що після матчу з Грузією наша команда просто змінилася: грамотно грала в обороні, контролювала центр поля, гостро і з вигадкою грала в атаках. Тобто показала красивий футбол.

На прес-конференції головний тренер молодіжної збірної Росії Л. Пахомов привітав В. Коловоту з перемогою і зазначив, що така гра не могла не сподобатися глядачам. В. Коловоту залишили задоволені тим, що наші хлопці виявили більш-менш явну і виконали всі його тактичні установки на гру.

Відбірковий турнір чемпіонату Європи. Національні збірні. 4-та група. Україна — Росія — 3:2. 5 вересня. Київ. Національний спортивний комплекс «Олімпійський». 14 градусів. 8 000 глядачів.

Судія — Маркус Мерк, асистенти

— Курт Егль, Еріх Швайдер (усі — Німеччина).

Голи: 1:0 Попов, 14, 2:0 Скаченко, 24, 2:1 Варламов, 67, 3:1 Ребров, 74, 3:2 Оношко, 88.

Україна: Шовковський, Гусин, Микитин, Голово, Ващук, Дмитрулін, Скаченко (Калитвинцев, 46), Попов, Ковальов (Кривенцов, 87), Шевченко, Ребров.

Росія: Харін, Мінков, Чугайнов, Ковтун, Яновський, Семак (Черчесов, 73), Оношко, Калачевський (Карпін, 71), Аленічев (Мостовой, 68), Козлованов, Варламов.

Попередження: Ковальов, 3, Яновський, 14, Ковтун, 49.

Вилучення: Харін, 72.

Перед грою відбулася церемонія відкриття першої черги відрастворованого НСК «Олімпійський», в якій брав участь Прем'єр-міністр, голова Федерації футболу України Валерій Пустовойтенко. Справді, головна спортивна арена країни змінилася.

Коли розпочалася гра, стало ясно: росіяни вирішили грати від оборони. Їхній команді не вистачало не тільки загодованості, а й швидкості. А наша збірна наступала широким фронтом, використовуючи обидва фланги. На лівому лівій Янин Микитин, який, на думку багатьох, був одним з найкращих у складі нашої команди, букхально замучив своїми ривками захисників Росії. До того ж його леве стрімувало Шевченка, Реброва і Скаченка, котрі грали швидко й винахідливо. Але перший гол було забито після розбігу стандартного положення. Ребров подав зі штрафного удару м'яча на далеку штангу, Попов головою пробив мимо Харіна. Через десять хвилин підключення Ващука до атаки стало несподіваним для росіян. Вони спробували відібрати у нього м'яч перед своїм штрафним майданчиком, але Владислав виклав його на таріл Скаченкова. Сергій майстерно перекинув м'яч через Харіна.

Цей гол остаточно розкріпачив нашу збірку, яка заграла в атакуючий комбінаційний футбол. Але після перерви ситуація на полі змінилася. Іожеф Сабо, як помітив багато хто, зробив невинуватим заміну Скаченка на Калитвинцева. І відразу наша команда втратила темп і малюнок гри. Бішовцев, кинувши в міл технічного Мостового, загострив діл росіян. Якщо в першому таймі для них головним болем був Микитин, то тепер Мостовий створив основну загрозу для збірної України. Саме за трубу гру проти нього судія двічі призначав штрафні удари. Іх виконував сам Мостовий, а росіяни двічі використовували невміння наших захисників грамотно грати в стандартних ситуаціях.

Наостат, Ребров на 72-й хвилині скористався помилкою російських захисників і виштовп сам на сам з Ха-

рїном. У нього залишилася одна надія — фол. Воротар після цього отримав червону картку, а Ребров забивав гол з пенальті вже Черчесову. Сергій міг забити ще один м'яч після передачі Калитвинцева, але росіян виручила перекладина. Потім голіві ситуації не використали Калитвинцев і Дмитрулін, яким асистували Шевченко, котрий тікав від захисників.

Коли пролунав фінальний свисток, стадіон захоплено заревів: «Перемога!» А в розгнітаній нашої команді прийшли керівники клубу «Шахтар» (Донецьк) і вручили премію — 100 тисяч доларів, подякувавши за гарну гру та перемогу. Буде заохочено збірку і Федерацією футболу України.

Після гри Анатолій Бішовцев і Іожеф Сабо сказали журналістам, що гра збірної України їм сподобалася. Наші тренери додали, що його підопічні за всіма компонентами перегравали росіян. А голи у ворота Шовковського не наслідок переваги росіян, а тактична помилка нашої оборони. Анатолій Бішовцев поскаржився, що його команді не вистачило часу для того, щоб уникнути поразки. Але зважаючи на ту обставину, що зі збіркою він працював лише 6 днів, із них 3 — під зливом, перспективу в поліпшенні гри тренер росіян бачить. І взагалі він не проти, щоб збірка України та Росії потрапили до фіналу.

Ця мрія цілком здійсненна, бо збірка Франції несподівано втратила два очки в грі з командою Іспанії 1:1. Збірна Вірменії виграла у команді Андорри — 3:1.

Положення команд у четвертій групі:

	І	В	Н	П	М	О
Вірменія	1	1	0	0	3	-1
Україна	1	1	0	0	3	-2
Іспанія	0	0	1	1	1	-1
Франція	1	0	1	0	1	-1
Росія	1	0	1	0	2	-3
Андорра	0	0	1	1	1	-3

10 жовтня зустрічаються: Андорра — Україна, Росія — Франція, Вірменія — Іспанія.

Результати інших відбіркових матчів такі: 1 група — Білорусія—Данія — 0:0, Уельс—Італія — 0:2, 2 група — Грузія—Албанія — 1:0, Греція—Словенія — 2:2, Норвегія—Латвія — 1:3, 3 група — Фінляндія—Молдова — 3:2, Туреччина — Північна Ірландія — 3:0, 5 група — Швеція—Англія — 2:1, Болгарія—Польща — 0:3, 6 група — Австрія—Ізраїль — 1:1, Кіпр—Іспанія — 3:2, 7 група — Румунія—Ліхтенштейн — 7:0, Словаччина—Азербайджан — 3:0, Угорщина—Португалія — 1:3, 8 група — Ірландія—Хорватія — 2:0, Маклонія—Мальта — 4:0, 9 група — Боснія і Герцеговина—Естонія — 1:1, Литва—Шотландія — 0:0, Фарерські острови—Чехія — 0:1.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, Олександр БІЛИК.

Білоє Україні

Засновник —
Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОН: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
телефакс — 449-85-62
✉ E-mail: sekret@golos.relc.com

☐ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодатель.
☐ Редакція не замикає поділля позидію авторів публікацій.
☐ За точність викладення фактів відповідальність несе автор.
☐ Рукописи не повертаємо.
☐ Літвування з читаннями — тільки на сторінках газети.

Свідство про реєстрацію
періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами. Індекс 60955.
Тираж 200421.

Комбінат друку видавництва «Преса України».

252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311171.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0